

Jana Trdá

Lektorské finty

Jak připravit a realizovat zajímavá školení
2., aktualizované a rozšířené vydání

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude **trestně stíháno**.

Používání elektronické verze knihy je umožněno jen osobě, která ji legálně nabyla a jen pro její osobní a vnitřní potřeby v rozsahu stanoveném autorským zákonem. Elektronická kniha je datový soubor, který lze užívat pouze v takové formě, v jaké jej lze stáhnout s portálu. Jakékoliv neoprávněné užití elektronické knihy nebo její části, spočívající např. v kopírování, úpravách, prodeji, pronajímání, půjčování, sdělování veřejnosti nebo jakémkoliv druhu obchodování nebo neobchodního šíření je zakázáno! Zejména je zakázána jakákoliv konverze datového souboru nebo extrakce části nebo celého textu, umisťování textu na servery, ze kterých je možno tento soubor dále stahovat, přitom není rozhodující, kdo takového sdílení umožnil. Je zakázáno sdělování údajů o uživatelském účtu jiným osobám, zasahování do technických prostředků, které chrání elektronickou knihu, případně omezují rozsah jejího užití. Uživatel také není oprávněn jakkoliv testovat, zkoušet či obcházet technické zabezpečení elektronické knihy.

Věnování:

*Tuto publikaci věnuji svým skvělým kolegům a výborným posluchačům. Oni jsou důvod, proč tuto práci dělám.
Z každého školení odcházím bohatší o inspiraci,
zkušenosti i vědomosti.*

*Věnování patří i lektorům a účastníkům,
kteří skvělí nejsou, protože i ti mě posouvají vpřed.*

*Určitě také nesmím zapomenout na celou svou rodinu,
která mi pomáhá a podporuje mě
(a to nejen při psaní knih :-)).*

*Knihy edice **Poradce pro praxi** se věnují nejrůznějším tématům z oblastí vedení lidí a řízení firem, marketingu a prodeje, rozvoje pracovních, komunikačních a manažerských dovedností, vztahů v zaměstnání, budování kariéry a rozvoje osobnosti. Edice je určena jak profesionálům z řad odborných pracovníků, manažerů a podnikatelů, kteří si chtějí osvěžit své vědomosti a ověřit si v praxi nabyté znalosti, tak těm, kteří se připravují na svou budoucí profesi nebo začínají budovat vlastní profesní kariéru.*

Bc. Jana Trdá

Lektorské finty

**Jak připravit a realizovat zajímavá školení
2., aktualizované a rozšířené vydání**

Vydala Grada Publishing, a.s.

U Průhonu 22, 170 00 Praha 7

tel.: +420 234 264 401, fax: +420 234 264 400

www.grada.cz

jako svou 4318. publikaci

Odpovědná redaktorka Mgr. Olga Tesařová

Sazba Antonín Plicka

Počet stran 112

Druhé vydání, Praha 2011

Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod, a.s.

© Grada Publishing, a.s., 2011

Cover Photo © fotobanka allphoto

ISBN 978-80-247-3675-4 (tištěná verze)

Upozornění

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této publikace nesmí být reprodukována a používána v elektronické podobě, kopírována a nahrávána bez předchozího písemného souhlasu nakladatele.

ISBN 978-80-247-7437-4 (elektronická verze ve formátu PDF)

© Grada Publishing, a.s. 2012

Obsah

O autorce	7
Úvod	9
1. kapitola	
Kdo je lektor	11
Rady pro ty, kteří chtějí být špatní lektori	12
2. kapitola	
Dobří začátek udává tempo	15
Jak se připravit	16
<i>Dlouhodobá příprava</i>	16
<i>Krátkodobá příprava</i>	16
<i>Lektorský kufřík</i>	18
<i>Lektorský manuál</i>	20
Jak posluchače hned zpočátku vtáhnout do výuky	23
Metody představování	24
<i>Představení lektora</i>	25
<i>Představení kurzu</i>	26
<i>Představení účastníků</i>	29
3. kapitola	
Příklady a praktické ukázky	35
4. kapitola	
Zpětná vazba	39
Zpětná vazba pro účastníky	40
Zpětná vazba pro lektora	47
<i>Zpětná vazba pokrokem účastníků</i>	47
<i>Zpětná vazba od kolegy</i>	47
<i>Zpětná vazba od účastníků</i>	47
5. kapitola	
Interaktivita ve výuce	53
Proč se lektori interaktivitě brání	55

Skloubení interaktivity s tématem	57
Časování	57

6. kapitola

Interaktivní techniky	61
Testy	62
<i>První level – „very easy“</i>	62
<i>Druhý level – „easy“</i>	64
<i>Třetí level – „middle“</i>	70
<i>Čtvrtý level – „hard“</i>	71
<i>Pátý level – „special“</i>	72
<i>Kvíz</i>	74
Křížovky	74
Dvojice	76
<i>Varianty</i>	77
Puzzle	79
Doplňovačky	80
Skládačky	83
Tabulky	84
Domino	87
Spojovačky	89
Hledání v textu	90
<i>Varianty</i>	92
Hledání chyb	92
Kreativní techniky	96
Pohybové techniky	103
Využití negace	106
Nedoporučené interaktivní techniky	108
Závěr	111

O autorce

Bc. Jana Trdá

Věnuje se intenzivně dvěma hlavními oblastem vzdělávání. Jedním z nich je metodika a didaktika výuky. V této oblasti je to především konzultační činnost pro lektory a vzdělávací společnosti a také školení lektorů a vedoucích lektorů pro efektivní zvládnutí této práce. Druhá oblast je zaměřena poněkud jiným směrem – jedná se o zefektivnění personálních a pracovních procesů ve společnostech. A to od diagnostiky problému přes výběr či měření zaměstnanců až po nastavení řešení. Spolupracuje s mnoha společnostmi, od vzdělávacích přes výrobní, obchodní i zaměřené na služby. Volný čas věnuje rodině, studiu, psaní knih a divadelních scénářů a občas historickému divadlu a šermu (teď však méně, než by chtěla).

Úvod

Stále více zaměstnavatelů současné doby zjišťuje, že je nutná péče o lidský potenciál. Investují tedy do motivačních systémů, benefitů a také do dalšího vzdělávání svých spolupracovníků či zaměstnanců. S příchodem grantů z Evropské unie začaly na různá školení a kurzy své zaměstnance posílat i firmy, které proškolení pracovníků (zvláště v takzvaných „měkkých“ dovednostech) považovaly za zcela zbytečně investované finance.

Postupem času však představitelé těchto „nedůvěřivých“ firem zjistili, že efektivita práce zaměstnanců, firemní kultura i další důležité faktory v jejich společnosti stoupají přímou úměrou v závislosti na investicích do vzdělávání pracovníků. Zájem o školicí agentury a tím i o lektory začal prudce stoupat. Na trhu touto poptávkou nastával deficit zkušených lektorů. Školit pak začali i lidé, kteří nebyli připraveni. Začali se učit vlastními chybami a takový vývoj je nejen dlouhý, ale i bolestivý. Mnoho lektorů pak neúspěch odradil, což je škoda. Lektor chce mít z práce nejen finanční odměnu, ale také radost z úspěšného kurzu či přednášky. Potřebuje ke své práci zpětnou vazbu od posluchačů. A proto vznikla tato kniha, aby vám ji od posluchačů pomáhala získat.

Hodně štěstí v lektorské práci přeje autorka.

Vážení čtenáři,
velmi mě potěšily ohlasy na první vydání této knížky. Kromě příjemného pocitu z úspěchu jsem také nadšeně registrovala, kolik lektorů téma neustálého se zlepšování zajímá. Mnoho z Vás mne kontaktovalo, diskutovali jsme a řešili praktické záležitosti, což je jeden z nejpříjemnějších aspektů našeho povolání. A proto, když nakladatelství Grada začalo uvažovat o dalším vydání, rozhodli jsme se, že to bude vydání upravené. Doufám, že Vám bude nadále alespoň trochu pomáhat v práci.

Jana Trdá

Kdo je lektor